

כימיה בשילוט ובפרסום

רותי שטנגר*

כשמדפדפים בדפי **זהב**, יושבים בבית הקפה **קפאין** או מכינים בבית קפה **פליטיום**, אנו נתקלים במונחים כימיים שהוצאו מהקשרם המקורי והושאלו לחיי היומיום. אנו מוקפים במושגים שאולים רבים כאלה ומספר דוגמאות לכך תוכלו לראות בתמונות הבאות¹:

חנות למוצרי אלקטרוניקה בעלת שם זהה ביוון

אלקטרון – מעבדת שירות ומכירה למוצרים אלקטרוניים בטבעון

רשת מזון מהיר לכנפי עוף בניו יורק

מזון בקמפוס אוניברסיטת נַרְקָלִי

* רותי שטנגר היא רכזת הכימיה בתיכון עירוני ג', חיפה; יועצת מדעית ופדגוגית בפרויקט "טבע הכימיה" של פר"ח מטעם מכון דוידסון לחינוך מדעי, מכון ויצמן למדע; חברת צוות ומנחה אזורים בפרויקט לעידוד לימודי הכימיה- יש לנו כימיה! – המחלקה להוראת המדעים, מכון ויצמן למדע.

1. כל התמונות צולמו ע"י רותי שטנגר.

ניתן להוריד **דף עבודה** מפורט לחלוקה לתלמידים ו**מחוו** לבדיקת העבודה.

חלק מעבודות התלמידים מוצגות בתמונות שלפניכם, ותמונות נוספות מופיעות **במצגת**. לחיצה במרכז התמונה הראשונה שמופיעה במצגת מעלה את הכותרות לתמונות. באופן לא מפתיע, המונחים המופיעים בתדירות הגבוהה ביותר בחיי היומיום, כפי שנמצא בעבודות התלמידים, הם שלושת היסודות פלטינה, זהב וכסף.

אוסף מעבודות התלמידים

עבודות תלמידים: מכבי - מגן כסף ומגן זהב, בירה גולדסטאר, פלדלת, אינטרנט זהב, חנות היצירה פלסטינה בחיפה, אפטר שייב טיטניום, חברת האופנה TNT, הישוב צורן.

$\sim H_2O^+$ רשת למוצרי קוסמטיקה בסן-פרנסיסקו

שנת הכימיה הבינלאומית היא הזדמנות להציג בפני התלמידים כיצד מושגים כימיים רבים השתרבו לחיינו לשימושים פחות צפויים וכחות שגרתיים בכל תחומי החיים.

תלמידי כיתה י' נשלחו להתבונן סביבם ולחפש מוצרים, שירותים, רחובות, יישובים, בתי עסק - ששמן מבוסס על מושג כימי שאול.

דף העבודה שקיבלו התלמידים הכיל בקצרה את ההנחיות הבאות:

1. מצאו שלט או פרסומת ובהם שם של חומר כימי או מושג בכימיה שהושאל לשימוש בחיי היומיום.
2. צלמו את השלט או סרקו את הפרסומת.
3. בראש הבריסטול יש לרשום את שם העבודה (לדוגמה: בית הקפה קפאין), את מיקום השלט או את המקור לפרסומת ואת שם התלמיד/ה.
4. שבצו את הצילום בבריסטול.
5. הסבירו את המושג הכימי.
6. הסבירו מדוע הושאל דווקא מושג זה לשימוש היומיומי שמצאתם.
7. בתחתית העבודה יש לרשום את המקורות שבהם השתמשתם.